EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.9.2024
COM(2024) 388 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

om medlemsstaternes offentlige kontrol i almindelighed (2022) med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler

{SWD(2024) 208 final}

Indholdsfortegnelse

Resumé 4
Indledning 5

Del 1
Offentlig kontrol gennemført af EU-landene i 2022 8

1.1
Generelt overblik 9

1.2
EU-landenes årsrapporter 14

1.3
Tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlige kontrolsystemer 15

1.4
Foranstaltninger for at sikre effektive flerårige nationale kontrolplaner 17

1.4.1
Foranstaltninger til sikring af, at virksomhederne overholder reglerne 18

1.4.2
De nationale myndigheders håndhævelse 19

1.4.3
Tiltag for at sikre effektive offentlige kontrolsystemer 21

Del 2
Kommissionens kontrol gennemført i EU-landene i 2022 23

2.1
Audit og kontrol 24

2.2
Henstillinger 26

2.3
Vigtige konklusioner fra Kommissionens kontrol i 2022 27

2.4
Systematisk opfølgning på audithenstillinger 30

2. 4.1
Generelle opfølgningsaudit:..... 31

2.4.2
Håndhævelse..... 32
Konklusioner 33

Ansvarsfraskrivelse

Europa-Kommissionen fremlægger denne rapport i overensstemmelse med artikel 114 i forordning (EU) 2017/625[1]. Denne rapport har til formål at forbedre offentlighedens adgang til oplysninger om den offentlige kontrol, som EU-landene udfører, og Kommissionens kontrol heraf inden for fødevare- og fodersikkerhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd, økologisk landbrug og kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer.

Den Europæiske Unions Domstol har enekompetence til at fortolke EU-lovgivningen.

Vi stræber efter at give korrekte og ajourførte oplysninger. Eventuelle fejl, der gøres opmærksom på, vil blive rettet.

De materialer, der er anvendt i denne rapport:

- er oplysninger af generel karakter, der ikke er rettet mod nogen bestemt enkeltperson eller enhed
- er ikke nødvendigvis dækkende, fuldstændigt, korrekt eller ajourført og
- leveres delvist af de nationale myndigheder i EU-landene, som Kommissionen ikke har nogen kontrol over, og som Kommissionen ikke kan påtage sig noget ansvar for.

Nogle data eller oplysninger i denne rapport kan være oprettet eller struktureret i filer eller formater, der ikke er fejlfrie.

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler

Resumé

Denne rapport omhandler den overordnede gennemførelse af EU-landenes offentlige kontrol og Kommissionens kontrolaktiviteter i 2022. Denne kontrol har til formål at sikre et højt niveau af sundhedsbeskyttelse og tillid til fødevarekæden fra jord til bord. Den er en vigtig måde at kontrollere, at virksomhederne overholder deres lovkrav, så EU's forbrugere kan have tillid til, at de fødevarer, de spiser, er sikre. Den er også afgørende for at sikre en smidig og sikker handel med fødevarer, dyr og planter, både inden for EU og med lande uden for EU.

De nationale myndigheder er ansvarlige for at gennemføre offentlig kontrol. Hvis virksomheder i fødevarekæden ikke overholder den gældende lovgivning, skal myndighederne håndhæve kravene og sikre, at virksomhederne opfylder deres forpligtelser.

I 2022 var der 16,4 mio. virksomheder, der var omfattet af offentlig kontrol, og de nationale myndigheder gennemførte ca. 5 mio. offentlige kontroller af dem. Ved disse kontroller blev der konstateret omkring 1,2 mio. tilfælde af manglende overholdelse, hvilket førte til anvendelse af lige over 475 000 administrative sanktioner og 12 000 retlige foranstaltninger.

Kommissionen verificerer, hvordan EU-landene varetager den offentlige kontrol og tilhørende håndhævelsesaktiviteter.

Kommissionens kontrol viser, at de nationale myndigheder generelt har de nødvendige systemer til at overvåge og sikre, at virksomhederne gennemfører EU-kravene, og til at handle i tilfælde af manglende overholdelse. I nogle EU-lande påviste Kommissionen mangler i de offentlige kontrolsystemer, hvilket er udtryk for, at der var plads til forbedringer. I disse tilfælde retter Kommissionen henstillinger til de nationale myndigheder.

Kommissionen følger systematisk op på sine henstillinger og anvender om nødvendigt andre håndhævelsesværktøjer. Kommissionen støtter desuden EU-landene ved at yde teknisk bistand og uddannelse gennem programmet "Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed" og gennem tekniske møder med ekspertnetværk.

Siden 2020 har de nationale myndigheder indberettet resultaterne af deres kontroller i et harmoniseret elektronisk format. Det er dog endnu ikke alle EU-lande, der har været i stand til at indsende alle deres data i det krævede format.

Indledning

EU sigter mod at opnå et højt niveau af beskyttelse og tillid inden for fødevare- og fodersikkerhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd, økologisk landbrug og geografiske betegnelsesordninger (beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB), beskyttet geografisk betegnelse (BGB), garanteret traditionel specialitet (GTS). Mennesker, der bor i EU, forventer med rette høje standarder på alle disse områder.

EU har en omfattende retlig ramme for at sikre en ensartet kontrol i hele fødevare- og foderkæden, fra jord til bord, samt ordentlig overvågning, samtidig med at den sikrer et effektivt indre marked og handel med lande uden for EU. Med henblik på denne rapport omfatter henvisninger til EU-landene og de statistiske oplysninger Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland[2].

En af søjlerne i EU's integrerede politik for fødevaresikkerhed "fra jord til bord" er, at de enkelte EU-lande skal have indført et effektivt offentligt kontrolsystem baseret på forordningen om offentlig kontrol[3] Formålet er at verificere og om nødvendigt håndhæve virksomhedernes overholdelse af EU-standarderne i hele fødevare- og foderkæden. EU-landene skal udarbejde flerårige nationale kontrolplaner, der dækker alle områder, der er omfattet af EU's landbrugsfødevarelovgivning.

Kommissionen spiller en vigtig rolle i den samlede kontrolramme på EU-plan[4]og udfører kontrol, herunder audit, i EU-landene for at verificere, at de nationale myndigheder opfylder forpligtelserne.

---

[2] I overensstemmelse med aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 5, stk. 4, i Windsoraftalen (se Unionens og Det Forenede Kongeriges fælles erklæring nr. 1/2023 i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab af 24. marts 2023 (EUT L 102 af 17.4.2023, s. 87)) sammenholdt med bilag 2 til nævnte ramme.

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler

[4] Artikel 116 i forordning (EU) 2017/625.

EU-landene skal indsende en årsrapport til Kommissionen[5]om gennemførelsen af denne offentlige kontrol i overensstemmelse med de flerårige nationale kontrolplaner.

Kommissionen udarbejder en rapport[6] om gennemførelsen af offentlig kontrol i EU-landene under hensyntagen til:

- årsrapporterne, som de nationale myndigheder har afgivet om deres kontrolaktiviteter og
- resultatet af Kommissionens kontroller, som gennemføres i EU-landene.

Denne rapport dækker året 2022. Den består af en gennemgang af:

- EU-landenes årsrapporter for 2022
- Kommissionens kontrol gennemført i EU-landene i 2022 og
- Kommissionens opfølgnings- og håndhævelsesforanstaltninger og støtte til de nationale myndigheder.

Den omfatter en samling af oplysninger fra de nationale myndigheder for 2022. Disse oplysninger skal med tiden gøre det muligt at afdække tendenser vedrørende offentlig kontrol og manglende overholdelse.

Grafikken over national offentlig kontrol er baseret på de aggregerede data for 2022 fra EU-landene.

Da rapporteringskravene er ændret siden 2020, var det ikke alle EU-lande, der var i stand til at levere alle oplysninger for 2022 i de nødvendige detaljer. Dette begrænser, i hvilket omfang grafikken kan sammenlignes, fordi nogle EU-lande kan have leveret kombinerede oplysninger, der ikke er blevet opdelt i de krævede underkategorier.

Rapporten ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene[7], som indeholder mere detaljerede oplysninger om de kontroller og audit, der udføres af de

[5] Artikel 113, stk. 1, i forordning (EU) 2017/625.

[6] artikel 114 i forordning (EU) 2017/625.

[7] Commission staff working document (SWD(2024) 208 final) accompanying the report from the Commission on the overall operation of official controls carried out in EU countries (2022) to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products.

nationale myndigheder og af Kommissionen i de sektorer i fødevarekæden, der falder ind under forordningen om offentlig kontrol.

Del 1

Offentlig kontrol gennemført af EU-landene i 2022

1.1 Generelt overblik

Fødevarer produceres og distribueres fra jord til bord i forskellige kæder, der spænder over en bred vifte af erhvervssektorer og -aktiviteter[8].

Tabel 1 giver et overblik over resultaterne af den offentlige kontrol, der blev gennemført i EU-landene i 2022.

Tabel1: Offentlig kontrol - 2022 - i tal

Virksomheder i fødevarekæden i alt	Gennemførte offentlige kontroller	Konstateret manglende overholdelse	Anvendte administrative sanktioner	Retlige skridt
16 414 273	**5 010 943**	**1 205 443**	**476 160**	**12 182**

Figur 1 giver en opdeling af den offentlige kontrol gennemført af EU-landene i hele fødevarekæden fra jord til bord[9]. Den viser antallet af operatører, gennemførte offentlige kontroller, konstaterede problemer med manglende overholdelse og anvendte administrative sanktioner – opdelt efter de forskellige kategorier af aktiviteter i fødevarekæden[10].

Tabel 2 viser de fem vigtigste sektorer i fødevarekæden i absolutte tal for antal enheder, gennemførte offentlige kontroller, konstaterede problemer med manglende overholdelse og anvendte administrative sanktioner. Det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport, indeholder en yderligere opdeling af tallene på tværs af alle områder i fødevarekæden.

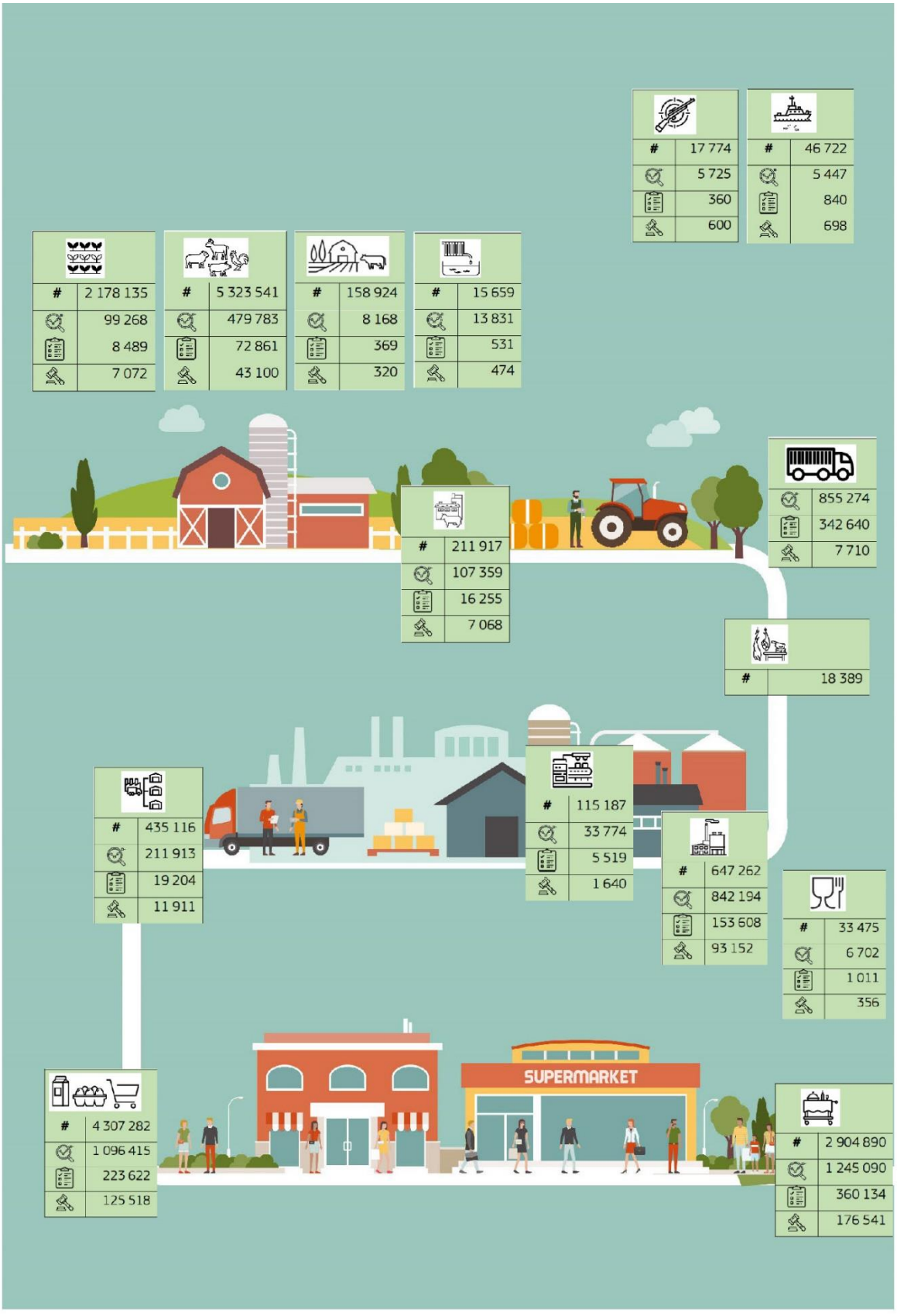
---

8 Se Eurostat – key figures of the European food chain – 2022 for et udvalg af oplysninger om EU's landbrugs- og fiskerisektorer og om kæden fra jord til bord.

9 Figuren viser ikke kontroller vedrørende plantesundhed (dvs. udstedelse af plantepas og anvendelse af ISPM15-mærket på træemballage for at vise, at det er behandlet for at forhindre spredning af insekter, frø og svampe), markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og bæredygtig anvendelse af pesticider uden for landbruget.

10 De nationale myndigheder har ikke pligt til at indberette antal aktive enheder inden for dyretransport. De data, der blev anmodet om i forbindelse med offentlig kontrol og problemer med manglende overholdelse for slagterier og vildthåndteringsvirksomheder, kan gives som antal slagtekroppe eller vægt, og derfor kan et samlet tal ikke anvendes.

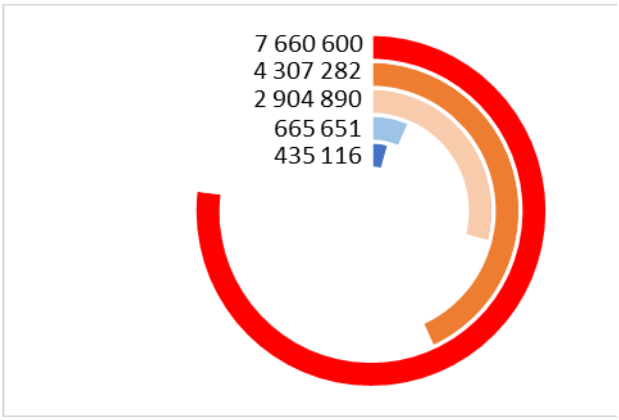
Figur 1: Offentlig kontrol gennemført af EU-landene i 2022

	Landbrug - planter	#	Antal erhvervsdrivende
	Landbrug - husdyr		Antal offentlige kontroller
	Landbrug - blandet		Antal tilfælde af manglende overholdelse
	Akvakultur		Antal administrative sanktioner
	Fiskeri		
	Jagt		
	Foder		
	Transport af dyr		
	Slagterier og vildthåndteringsvirksomheder		
	Fødevareproduktion		
	Forarbejdning af animalske biprodukter		
	Fødevaredistribution		
	Engros- og detailhandel		
	Restaurationsvirksomhed		
	Producenter af materialer i kontakt med fødevarer		

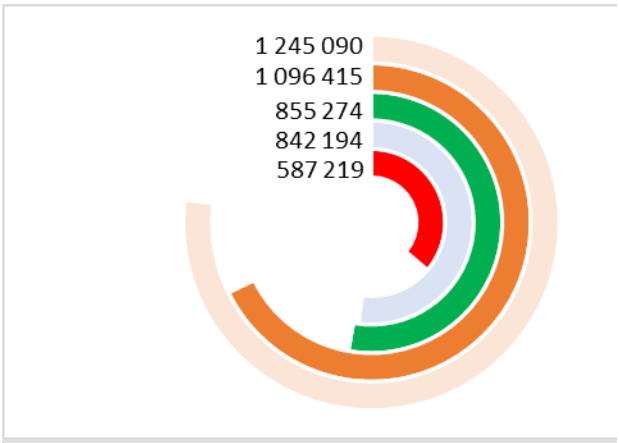
Tabel 2: Offentlig kontrol i 2022 — de fem vigtigste sektorer

Enheder

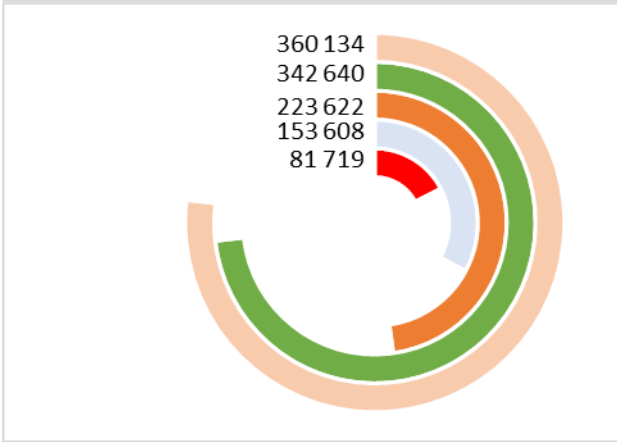
Landbrug	7 660 600
Engroshandel med fødevarer	4 307 282
Restaurationsvirksomhed	2 904 890
Fødevareproduktion	665 651
Fødevaredistribution	453 116

Offentlig kontrol

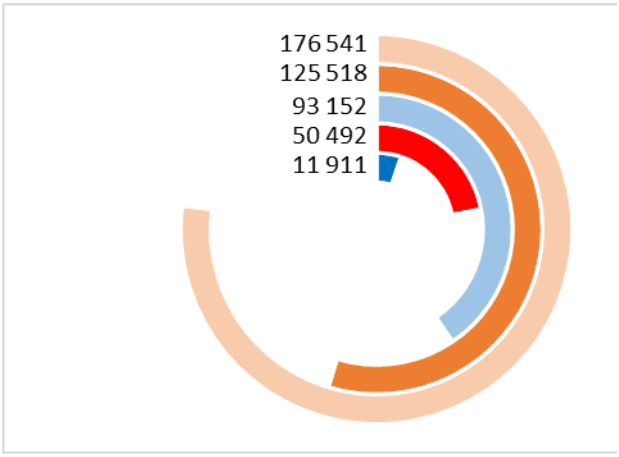
Restaurationsvirksomhed	1 245 090
Engroshandel med fødevarer	1 096 415
Dyretransport	855 274
Fødevareproduktion	842 194
Landbrug	587 219

Tilfælde af manglende overholdelse

Restaurationsvirksomhed	360 134
Dyretransport	342 640
Engroshandel med fødevarer	223 622
Fødevareproduktion	153 608
Landbrug	81 719

Administrative sanktioner

Restaurationsvirksomhed	176 541
Engroshandel med fødevarer	125 518
Fødevareproduktion	93 152
Landbrug	50 492
Fødevaredistribution	11 911

1.2
EU-landenes årsrapporter

Det var kun tredje gang, at de nationale myndigheder anvendte det nye rapporteringsformat. Nogle af dem havde stadig problemer med at indsamle dataene i det krævede format. Dette betyder, at sammenligninger mellem de data, der er indsendt for 2020, 2021 og 2022, ikke nødvendigvis er pålidelige. Ændringen til det nye format gør det også vanskeligt at sammenligne data fra før 2020 med data for perioden efter 2020. Det er derfor stadig for tidligt at sammenligne dataene på EU-plan fra år til år.

EU-landene opfordres til at fremlægge vurderinger af kontrolsystemets generelle grad af overholdelse og effektivitet. De nationale myndigheder gav imidlertid færre oplysninger for 2022 end forventet i det vejledende dokument[11].

Med hensyn til dyrevelfærd på bedrifter og under transport fastsættes det i forordningen om offentlig kontrol, at årsrapporterne skal indeholde en analyse af de alvorligste tilfælde af manglende overholdelse. Denne analyse bør danne grundlag for en national handlingsplan for at forebygge eller mindske forekomsten heraf i de kommende år[12]. Generelt, og som det også var tilfældet i 2020 og 2021, fremlagde de nationale myndigheder hverken denne analyse eller disse handlingsplaner. Kommissionen kan derfor ikke udarbejde det påkrævede resumé vedrørende dyrevelfærd.

De nationale myndigheder gav også kun meget begrænsede oplysninger om kontrol rettet mod svigagtig og vildledende praksis.

11 Kommissionens meddelelse om en vejledning i udfyldelse af standardformularen.

12 Artikel 151, 152, 154, 156, 157 og 158 i forordning (EU) 2017/625.

1.3 Tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlige kontrolsystemer

EU-landene har indført offentlige kontrolsystemer for at verificere, at alle virksomheder i fødevarekæden anvender de retlige rammer.

De nationale myndigheders flerårige nationale kontrolplaner beskriver, hvordan deres kontrolsystemer er etableret, og beskriver deres strategiske mål.

I Kommissionens retningslinjer for udfyldelse af årsrapporterne opfordres de nationale myndigheder til at:

- gøre rede for eventuelle ajourføringer af, hvordan de offentlige kontrolsystemer er organiseret
- medtage en tabel med resultaterne af de resultatindikatorer, der anvendes til at måle de strategiske mål og
- medtage en erklæring om det generelle overholdelsesniveau og effektiviteten af de offentlige kontrolsystemer baseret på analysen og sammenfatningen af kontrolsystemernes resultater, deres mål og deres resultatindikatorer.

Nogle EU-lande gentager beskrivelsen af deres kontrolsystemer i årsrapporten, som allerede findes i deres flerårige nationale kontrolplaner.

Erklæringerne om det generelle overholdelses- og effektivitetsniveau er for det meste meget begrænsede. Beskrivelserne varierer fra tilfredsstillende til angivelse af en procentdel af de virksomheder, der er underlagt kontrol, med (eller uden) tilfælde af manglende overholdelse.

Ti EU-lande medtog oplysninger om mål og resultater. Otte af disse lande fremlagde disse oplysninger i form af en oversigt over resultaterne af deres indikatorer. Indikatorerne er undertiden begrænset til antallet af gennemførte offentlige kontroller og prøveudtagninger.

Nogle EU-landes rapporter indeholder ikke oplysninger fra alle de myndigheder, der er involveret i den offentlige kontrol i hele fødevarekæden.

Nogle eksempler på god praksis skal bemærkes:

- De lettiske myndigheder medtog en indikator for embedsmændenes præstationer.
- De belgiske myndigheder viser barometre på grundlag af resultaterne af den offentlige kontrol.
- De danske myndigheder anvender antallet af tilfælde af fødevarebårne sygdomme forårsaget af salmonella og antallet af tilbagekaldelser.

Flere EU-lande anførte, at antallet af gennemførte kontroller steg igen i forhold til tidligere år efter en gradvis ophævelse af foranstaltningerne for at inddæmme covid-19-pandemien. Andre rapporterer stadig om negative virkninger af pandemiforanstaltningerne på deres evne til fuldt ud at foretage de kontroller, de havde planlagt.

Andre faktorer, der havde en negativ indvirkning på de kontrolprogrammer, som de nationale myndigheder havde indberettet, var utilstrækkelige ressourcer (personale, finansielle midler og udstyr), aktuelle problemer med hensyn til dyresundhed (afrikansk svinepest og aviær influenza) samt plantesundhed, brexit og krigen i Ukraine.

1.4
Foranstaltninger for at sikre effektive flerårige nationale kontrolplaner

Formålet med den flerårige nationale kontrolplan er at sikre, at offentlig kontrol udføres på en risikobaseret og effektiv måde i hele fødevarekæden og i overensstemmelse med forordningen om offentlig kontrol.

Når der ved offentlig kontrol konstateres et tilfælde af manglende overholdelse, skal de nationale myndigheder træffe foranstaltninger til at sikre, at den virksomhed, der ikke overholder reglerne, afhjælper problemet for at forhindre yderligere forekomst[13].

De nationale myndigheder skal også kontrollere, at det offentlige kontrolsystem er effektivt, og træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at afhjælpe eventuelle konstaterede mangler[14].

[13] Artikel 138 i forordning (EU) 2017/625.

[14] Artikel 12, stk. 2 og 3, i forordning (EU) 2017/625.

1.4.1
Foranstaltninger til sikring af, at virksomhederne overholder reglerne

Et flertal af EU-landene (18) rapporterede om foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at virksomhederne overholder reglerne. For seks af disse landes vedkommende er oplysningerne begrænset til de klassiske muligheder for at håndhæve reglerne såsom indskærpelser, sanktioner og retlige skridt.

Andre rapporter melder om oplysningsindsats vedrørende foranstaltninger, f.eks. ydelse af vejledning og uddannelse til virksomheder for at hjælpe dem med at overholde reglerne om fødevaresikkerhed.

Nogle gode eksempler:

- De danske myndigheder anvender digitale værktøjer og løsninger som f.eks. et risikostyringsværktøj for fødevarevirksomheder og et værktøj til at kontrollere, om opbevaringstemperaturen er korrekt.
- De ungarske myndigheder rapporterer om den første positive virkning af den mere rådgivningsbaserede tilgang som supplement til håndhævelsesforanstaltninger.
- I Belgien kan virksomheder, der er certificeret i henhold til de nationale validerede egenkontrolvejledninger, nyde godt af lavere gebyrer og en lavere hyppighed af offentlig kontrol.

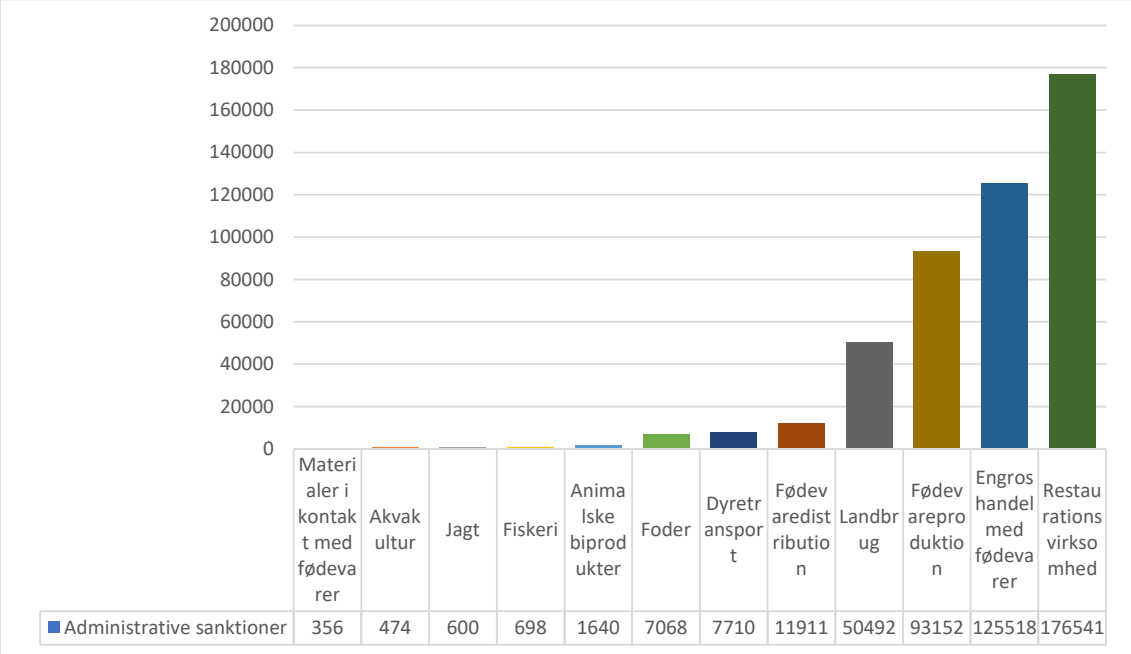
1.4.2
De nationale myndigheders håndhævelse

De nationale myndigheder skal have effektive sanktioner, der står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning[15].

De nationale myndigheder anvender en række håndhævelsesmetoder såsom mundtlige og skriftlige indskærpelser, beslaglæggelse og destruktion af varer og (midlertidig) inddragelse eller begrænsning af virksomheders godkendelser. Administrative bøder anvendes som en afskrækkende foranstaltning. Formelle retssager er fortsat en sidste udvej.

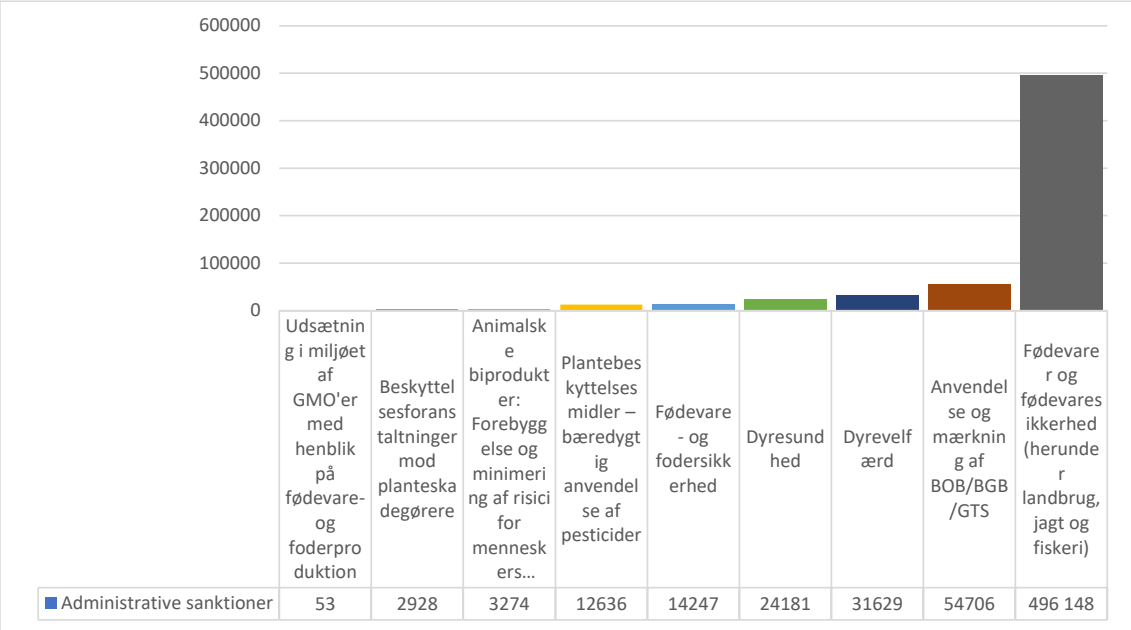
Diagram 1 viser det antal af administrative sanktioner, der er anvendt i de forskellige dele af fødevarekæden. Diagram 2 viser en opdeling efter kategori, og diagram 3 viser antallet af retlige foranstaltninger, der er truffet i hver kategori.

Diagram 1: Administrative sanktioner i 2022 pr. erhvervssektor

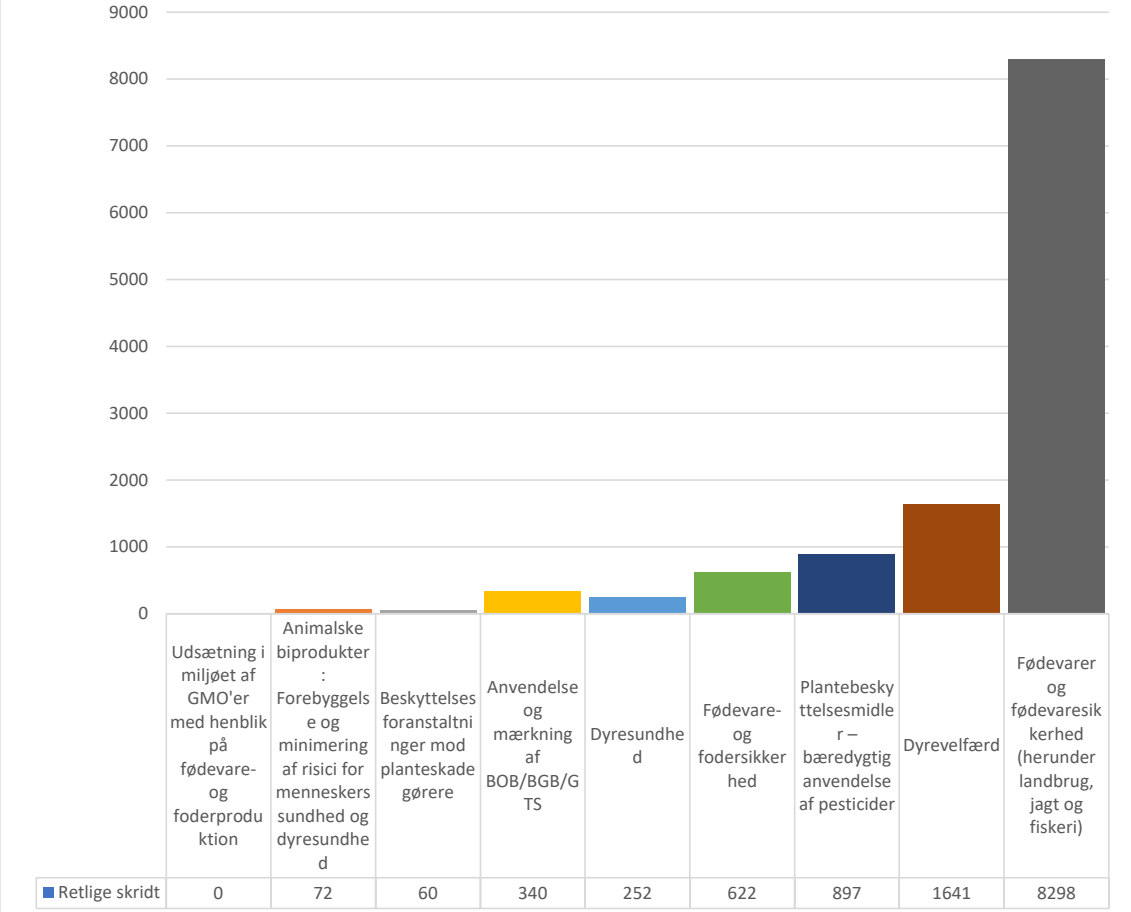
([15]) Artikel 137, 138 og 139 i forordning (EU) 2017/625.

Diagram 2: Administrative sanktioner i 2022 pr. kategori

	Udsætning i miljøet af GMO'er med henblik på fødevare- og foderproduktion	Beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere	Animalske biprodukter: Forebyggelse og minimering af risici for mennesker...	Plantebeskyttelsesmidler – bæredygtig anvendelse af pesticider	Fødevare- og fodersikkerhed	Dyresundhed	Dyrevelfærd	Anvendelse og mærkning af BOB/BGB/GTS	Fødevarer og fødevaresikkerhed (herunder landbrug, jagt og fiskeri)
Administrative sanktioner	53	2928	3274	12636	14247	24181	31629	54706	496 148

Diagram 3: Retslige skridt taget i 2022

	Udsætning i miljøet af GMO'er med henblik på fødevare- og foderproduktion	Animalske biprodukter: Forebyggelse og minimering af risici for menneskers sundhed og dyresundhed	Beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere	Anvendelse og mærkning af BOB/BGB/GTS	Dyresundhed	Fødevare- og fodersikkerhed	Plantebeskyttelsesmidler – bæredygtig anvendelse af pesticider	Dyrevelfærd	Fødevarer og fødevaresikkerhed (herunder landbrug, jagt og fiskeri)
Retlige skridt	0	72	60	340	252	622	897	1641	8298

1.4.3
Tiltag for at sikre effektive offentlige kontrolsystemer

De nationale myndigheder skal have indført procedurer og/eller ordninger for at sikre, at den offentlige kontrol er effektiv og hensigtsmæssig. For at opnå dette skal de have eller have adgang til:

- et tilstrækkeligt antal medarbejdere med passende kvalifikationer og erfaring
- passende og korrekt vedligeholdte faciliteter og udstyr og
- tilstrækkelig laboratoriekapacitet til analyse, testning og diagnosticering.

De nationale myndigheder skal gennemføre audit af egne kontrolsystemer (eller sørge for, at der gennemføres audit af dem selv), og de skal have indført kontrolverifikationsprocedurer[16] for at sikre, at reglerne overholdes, og at kontrolsystemerne er effektive. Dette omfatter audit af enhver enhed eller person, som den nationale myndighed kan have delegeret opgaver til.

Oplysninger om et eller flere af disse aspekter indgår i 22 årsrapporter.

Oplysningerne er ret begrænsede om de uddannelseskurser, der tilbydes eller følges af personalet, og om audit og andre verifikationsmetoder, der anvendes til at vurdere effektiviteten af de offentlige kontrolsystemer.

Vedrørende ressourcer:

- Tjekkiet rapporterede om manglende finansiering til laboratoriediagnostik hen imod årets udgang, hvilket resulterede i begrænset prøveudtagning og testning.
- Bulgarien nævnte en nedadgående tendens i antallet af embedsmænd kombineret med en stigning i antallet af etablerede virksomheder.
- Estland anførte, at manglen på eksperter og den deraf følgende lange evalueringstid for plantebeskyttelsesmidler fortsat er en udfordring.

Otte EU-lande rapporterede om ændringer af deres nuværende flerårige nationale kontrolplan. Begrundelserne for disse ændringer var:

- væsentlige ændringer af den kompetente myndigheds struktur, forvaltning eller drift

[16] Artikel 6 og 12 i forordning (EU) 2017/625

- ny lovgivning
- årlig ajourføring af målene.

Del 2

Kommissionens kontrol gennemført i EU-landene i 2022

2.1
Audit og kontrol

Audit- og analyseprogrammet for 2022[17] var det andet under den flerårlige plan 2021-2025. I 2022 begyndte vi at håndtere flere af prioriteterne i den flerårige plan. Der er tale om:

- dyrevelfærd for kalve på kontrolsteder under transport inden for EU
- dyrevelfærd på skibe til transport af husdyr
- plantepas, der anvendes ved flytning af planter, planteprodukter og andre objekter inden for EU.

I 2022 gennemførte vi 120 kontroller af EU-landes offentlige kontrolsystemer. Tabel 3 viser en opdeling pr- kontroltypen og anvendt metode.

Tabel 3 — Kontroltyper og metoder, 2022

Audittype	Udelukkende på afstand	Delvis på afstand	På stedet
Audit	7	60	3
Skrivebordsanalyse	27		
Factfinding-undersøgelse	4	1	9
Generel opfølgning	4	3	2

Figur 2 viser den geografiske dækning af disse kontroller. Diagram 4 viser antallet af gennemførte audit pr. kontrolkategori.

[17] Arbejdsprogrammerne offentliggøres på Kommissionens websted.

Figur 2: Dækning Kommissionens kontrol i 2022

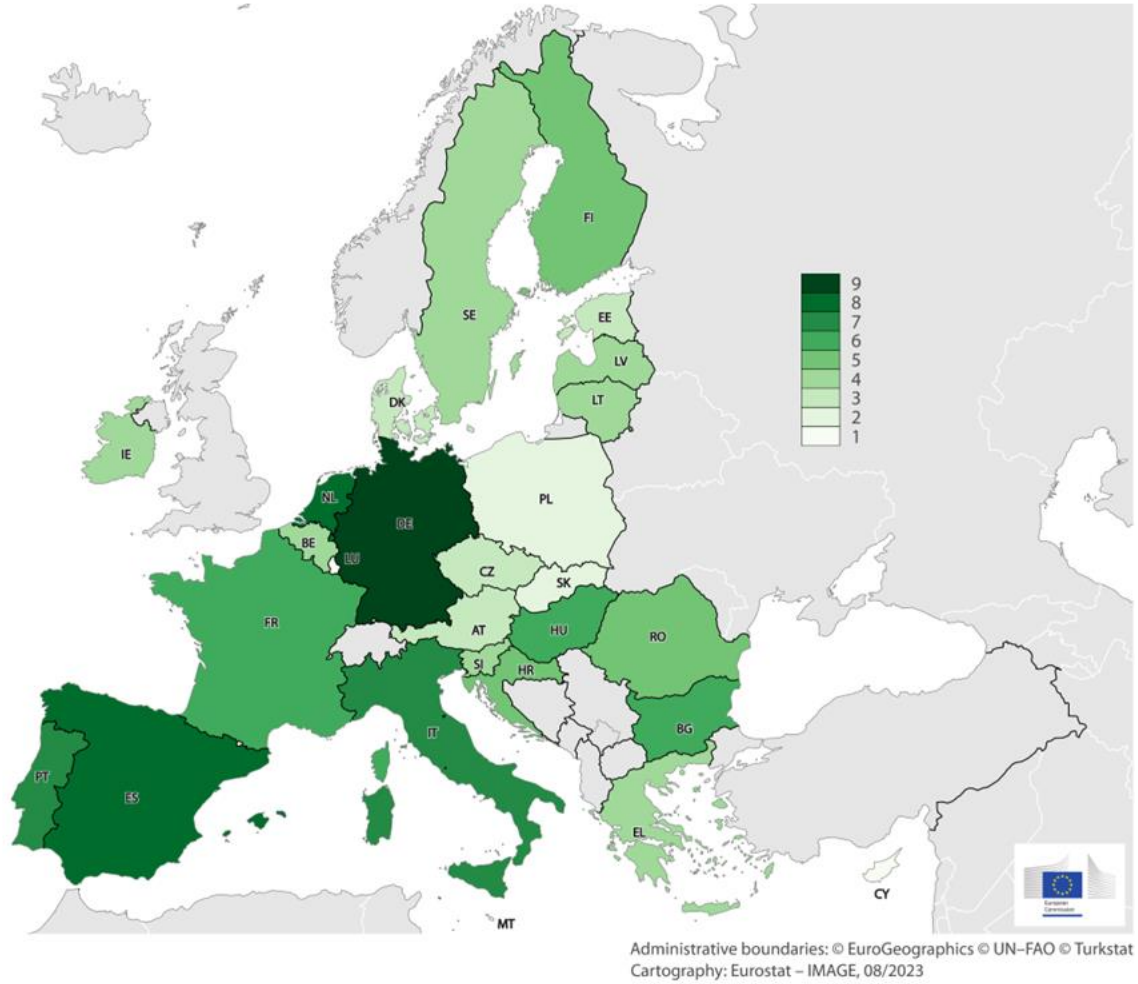
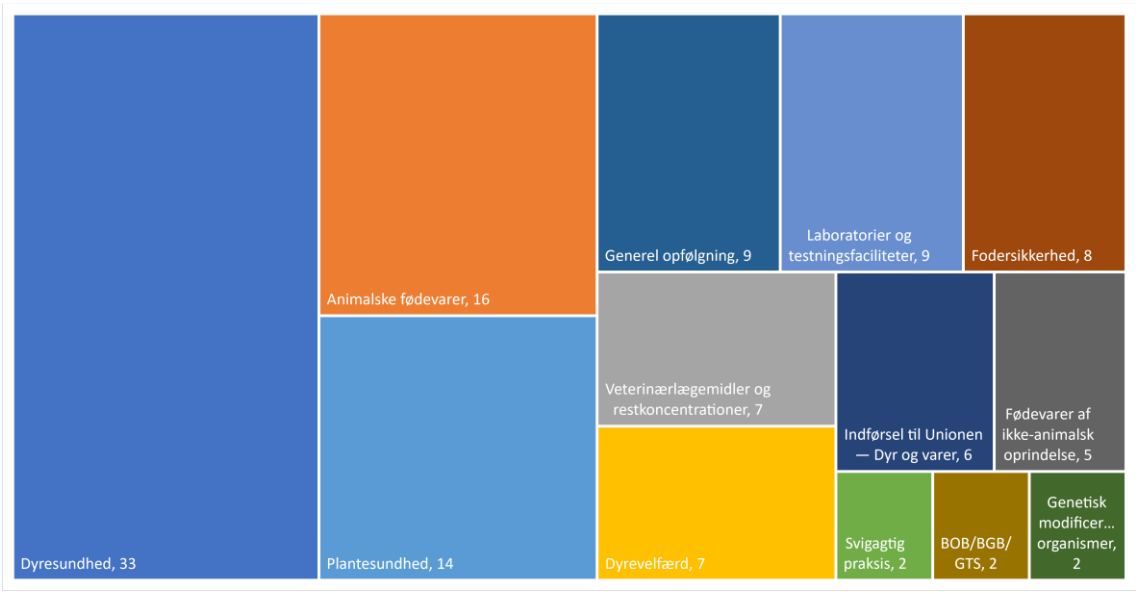

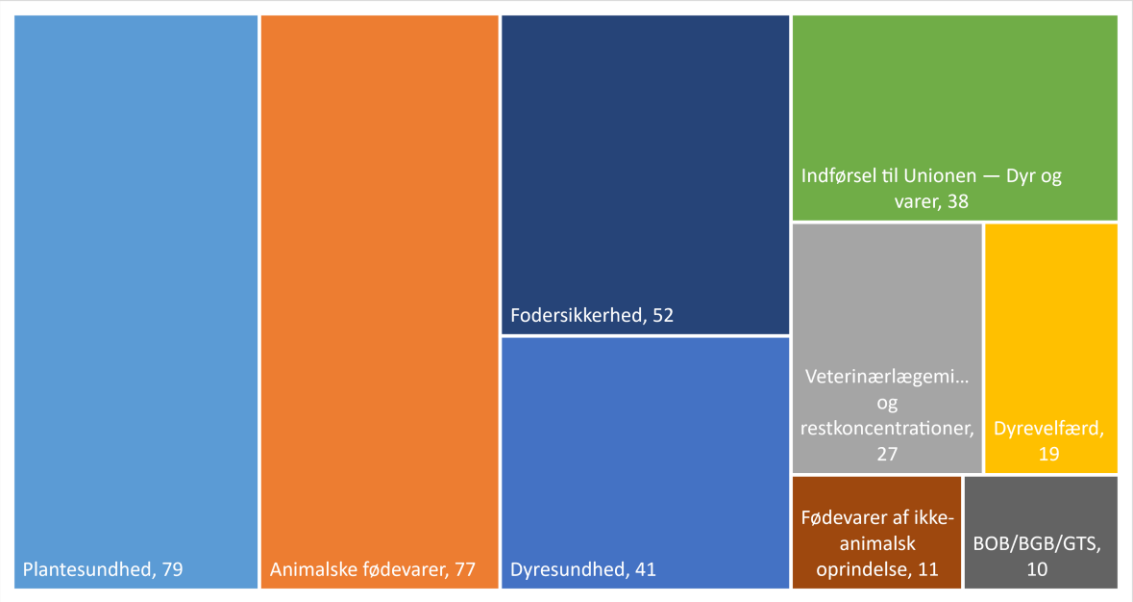
Diagram 4: Udført kontrol pr. kategori, 2022

2.2 Henstillinger

De kontroller, der blev gennemført i 2022, førte til i alt 363 henstillinger til EU-landene. Diagram 3 viser en oversigt pr. sektor. Det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene indeholder en yderligere opdeling af tallene pr. auditeret område.

Diagram 5: Henstillinger fremsat i 2022 pr. sektor

2.3
Vigtige konklusioner fra Kommissionens kontrol i 2022

Fødevarer

Ved auditterne i fiskerisektoren blev der konstateret problemer med registrering af små fiskerfartøjer, kontrol af landingssteder og dermed forbundne aktiviteter og manglende kontrol af fartøjer, der lander fangster i andre EU-lande. Anvendelsen af alternative histamintestmetoder kan underminere testresultaternes pålidelighed og/eller validitet.

Vi udvidede omfanget af vores audit i **kødsektoren**, der begyndte med kvæg, til svine-, fåre- og fjerkræslagterier. Der blev konstateret svagheder i uddannelsen af og tilsynet med embedsdyrlæger og effektiviteten af kontrollen på slagterier med lav kapacitet.

Der blev konstateret almindelige mangler i **mejerisektoren** i forbindelse med håndhævelsen af operatørernes procedurer for testning af rå mælk og kontrol af varmebehandling.

Auditterne af **fødevarer af ikke-animalsk oprindelse** viste, at der er behov for at forbedre registreringen af primærproducenter i forbindelse med gennemførelsen af risikobaseret offentlig kontrol.

Genetisk modificerede organismer

Vi gennemførte to factfinding-undersøgelser for at indsamle oplysninger om gennemførelsen af kontroller og bestemmelser om organismer og produkter, herunder fødevarer og foder, der indeholder sådanne produkter, fremstillet ved hjælp af nye genomteknikker[18]. Formålet var også at identificere god praksis og fælles hindringer eller vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af denne kontrol.

Foder

[18] EU-lovgivningen om GMO'er blev vedtaget i 2001 og 2003. Nye genomteknikker er teknikker, der er kommet frem eller er blevet udviklet siden 2001.

Vores audit afslørede områder, hvor der kanske forbedringer i vurderingen af operatørernes risikoanalyser og kritiske kontrolpunktsystemer, gennemførelsen af passende prøveudtagningsprotokoller og offentlig kontrol af mærkning.

Dyresundhed

Vores kontrol af de foranstaltninger, der er truffet for at begrænse spredningen af **afrikansk svinepest**, viste, at der var udfordringer med hensyn til tidlig påvisning af sygdommen, biosikring og kontrol med flytning fra restriktionszoner.

Med hensyn til de foranstaltninger, der er truffet vedrørende **højpatogen aviær influenza**, var der mulighed for at styrke beredskabsplanlægningen og beredskabet i forbindelse med epidemiologiske undersøgelser og saneringsordninger.

Resultaterne af vores kontrol med henblik på at vurdere den effektive gennemførelse af **rabiesudryddelsesprogrammer** viste, at programgennemførelsen generelt skrider frem i overensstemmelse med målene.

Animalske biprodukter

De områder, der er udpeget til forbedring, omfatter kontrol af animalske biprodukter, der genereres i fødevaresektoren, vurdering af operatørernes risikoanalyse og kritiske kontrolpunktsystemer samt verifikation af validering af forarbejdningsanlæg.

Dyrevelfærd

Resultatet af et projekt, der undersøgte kvalitetsstyringssystemer for dyrevelfærd og anvendelsen af indikatorer, blev sammenfattet i en oversigtsrapport. Projektet konkluderede, at der er behov for universelt anvendte indikatorer til måling af dyrevelfærdssituationen eller ændringer i **dyrevelfærden på bedriftsniveau**.

Med hensyn til **dyrevelfærd under transport** iværksatte vi nye projekter om transport af fravænnede kalve ved langvarige forsendelser og transport af dyr til lande uden for EU med søfartøjer.

Plantesundhed

Vores audit af de foranstaltninger, der er truffet for at begrænse spredningen af *Xylella fastidiosa*, identificerede de hindringer, der forsinker gennemførelsen af udryddelsesforanstaltningerne, navnlig i de tidlige faser af kontrollen med udbrud.

En ny auditrække støttede de nationale myndigheder ved at hjælpe dem med at tilpasse deres kontrolsystemer til de nye krav til plantepas.

Plantebeskyttelsesmidler

Vores audit og uddannelsesrække fokuserede på offentlig kontrol af markedsføring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, bæredygtig anvendelse af pesticider, integreret bekæmpelse af skadegørere og pesticidudbringningsudstyr.

Økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter

Da den nye EU-lovgivning om økologi kun har været i kraft siden begyndelsen af 2022, og i betragtning af den tid, der er nødvendig for overgangen til de nye krav, blev der ikke foretaget audit i EU-landene i 2022.

Beskyttet oprindelsesbetegnelse, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter

En audit af evalueringen af det offentlige kontrolsystem for BOB og BGB'er i vinsektoren afslørede mangler i kontrollen af overholdelsen af alle de aspekter, der er omfattet af produktspecifikationerne, i forbindelse med kontrollen hos producenterne.

Svigagtig og vildledende adfærd

Projektet om de ordninger, som EU-landene har indført for at bekæmpe svig i fødevarekæden, blev afsluttet, og resultaterne heraf blev offentliggjort i en oversigtsrapport. Desuden offentliggjorde Kommissionen en teknisk rapport for at hjælpe medlemsstaterne med at opfylde EU's retlige krav på dette område.

Indførsel af dyr og varer til EU

Resultaterne af auditterne bekræftede, at EU-landene fortsat forbedrer deres systemer og foretager kontrol på dette område.

Restkoncentrationer af veterinærlægemidler og miljøforurenende stoffer i dyr og animalske produkter

Resultaterne af vurderingerne af de nationale planer for overvågning af restkoncentrationer og de otte udførte audit viste, at reglerne blev overholdt.

One health

Resultaterne af vurderingerne af de nationale planer om antimikrobiel resistens blev sammenfattet i en oversigtsrapport. Resultaterne af dette projekt bør hjælpe EU-landene med at identificere og udvikle synergier inden for rammerne af One Health-dimensionen. De bør også hjælpe dem med at identificere eventuelle mangler og styrke deres eksisterende planer.

2.4
Systematisk opfølgning på audithenstillinger

2. 4.1
Generelle opfølgningsaudit:

På grundlag af den treårlige cyklus gennemførte vi ni generelle opfølgningsaudit i 2022.

Tabel 4: Generelle opfølgningsaudit i 2022

Generelle opfølgningsaudit:	

Den systematiske gennemgang af de foranstaltninger, som landene har truffet for at efterkomme audithenstillingerne, var fortsat effektiv med hensyn til at håndtere de fleste af de identificerede problemer. Resultaterne af de generelle opfølgningsaudit er blevet offentliggjort i landeprofilerne.

I slutningen af december 2022 havde de nationale myndigheder truffet korrigerende foranstaltninger eller givet tilfredsstillende tilsagn om at afhjælpe de fleste af de konstaterede mangler inden for acceptable tidsfrister. På grundlag af en treårlig rullende indikator blev der givet tilsagn om korrigerende foranstaltninger for 93 % af henstillingerne fra audit udført i treårsperioden 2018-2020.

Vi overvåger fortsat alle ikke afsluttede henstillinger ved at foretage generelle opfølgningsaudit.

2.4.2
Håndhævelse

I 2022 indledte Kommissionen traktatbrudsprocedurer mod Det Forenede Kongerige for ikke at have overholdt væsentlige dele af Windsorrammen. Formålet med disse traktatbrudsprocedurer er at genoprette Det Forenede Kongeriges overholdelse af rammen på en række centrale områder med det endelige mål at beskytte EU-borgernes sundhed og sikkerhed[19].

I 2022 indbragte Kommissionen ingen sager for Den Europæiske Unions Domstol på områder af den offentlige kontrol, som er omfattet af denne rapport.

[19] Pressemeddelelse af 15. juni 2022.

Konklusioner

De nationale myndigheder løftede også i 2022 opgaven med at overvåge og verificere, at virksomhederne i fødevarekæden overholder de gældende EU-krav, og traf håndhævelsesforanstaltninger, når dette ikke var tilfældet.

Restriktioner, der blev indført som følge af covid-19-pandemien (selv om de gradvist vendte tilbage til det normale i 2022), personaleniveauer og ressourcemæssige begrænsninger blev nævnt som årsager til, at de nationale myndigheder ikke fuldt ud kunne gennemføre deres planlagte programmer.

De nationale myndigheder mangler stadig at fuldføre arbejdet med at tilpasse deres interne datasystemer, så de kan håndtere fuldstændige og konsistente data i det krævede format. Kommissionen har udsendt vejledning i udarbejde årsrapporten. Ved at følge vejledningen i at udarbejde årsrapporten forventes der bedre sammenlignelighed af de data, der angives for 2023 og efterfølgende år.

Årsrapporterne vil også blive bedre, når de nationale myndigheder medtager erklæringer om det generelle overholdelsesniveau, den samlede effektivitet af deres offentlige kontrolsystemer og deres egnethed til at nå målene i forordningen om offentlig kontrol[20].

Med hensyn til offentlig kontrol af dyrevelfærd skal fremtidige årsrapporter indeholde en bedre analyse af de vigtigste tilfælde af manglende overholdelse og de nationale handlingsplaner for at forhindre gentagelse af sådanne tilfælde.

Resultaterne af EU-landenes offentlige kontrol og af Kommissionens kontrol af de nationale myndigheder viser, at kontrolsystemerne er på plads, og at de sikrer en grad af overholdelse, der er forenelig med kravene til fødevare- og fodersikkerhed og et sundt indre marked i EU. Ikke desto mindre påviste Kommissionens kontrol svagheder og yderligere muligheder for forbedringer.

Kommissionens systematiske opfølgning på audithenstillingerne viser, at de nationale myndigheder generelt træffer de korrigerende foranstaltninger, der er behov for, for at afhjælpe manglerne.

Kommissionen støtter fortsat i partnerskab med de nationale myndigheder EU-landenes løbende forbedringer af de offentlige kontrolsystemer via netværk af nationale eksperter og initiativet Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed.

[20] Forordning (EU) 2017/625